

FUNGUS

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE NEDERLANDSCHE
MYCOLOGISCHE VEREENIGING

September!

Herfst in bosch en veld! De groote uittocht van de zwammenshare is begonnen, Deze met gladde Pholiota's rijk-getooide stronk is een papieren voorproefje van de schoonheid die U buiten te wachten staat. Trekt er op uit en geniet !

ONZE EXCURSIES

In tegenstelling met andere jaren organiseert de Mycologische Vereeniging dit jaar twee excursies. De eerste wordt 6 en 7 October in de omstreken van Nijmegen en Kleef gehouden in samenwerking met de Deutsche Gesellschaft für Pilzkunde. Het bestuur heeft gemeend, dat het zoeken van contact met buitenlandsche mycologen bijzonder stimuleerend kan werken en op de paddenstoelenliefhebberij in ons eigen land en ook op het wetenschappelijke onderzoek van onze eigen flora door het uitwisselen van gedachten over bepaalde soorten. Het is niet de eerste maal dat buitenlanders aan onze excursies deelnemen, ik herinner me o.a. een excursie in de omstreken van Enschede, waaraan Prof. Heilbronn uit Münster deelnam, maar wel is het voor het eerst, dat wij een excursie gemeenschappelijk met een zustervereniging organiseren. Wij twijfelen er niet aan of deze excursie, die in een van de mooiste gedeelten van ons land en in het zoo nabije Reichswald gehouden wordt, zal slagen. Voor de volgende jaren hopen wij dan eens een excursie met onze zuidelijke bureu te houden.

De tweede excursie wordt op Zondag 14 October in de omstreken van Baarn gehouden. Herhaaldelijk kregen wij van de leden uit de groote steden in het Westen de vraag of er niet eens een excursie in het centrum van het land gehouden kon worden. Wij hebben hiervoor het Gooi uitgezocht, dat zoowel voor de menschen uit Noord-Holland, als voor hen, die uit Zuid-Holland en Utrecht komen, gemakkelijk te bereiken is. Komt dus in grooten getale op en wekt ook anderen uit uw omgeving op om te komen.

Ieder, die eenige belangstelling heeft voor paddenstoelen, is welkom! U zult geen spijt hebben om met ons het herfstbosch in te trekken en van de prachtige omgeving van Baarn te genieten. Hieronder volgt het programma voor beide excursies.

HET BESTUUR.

Excursie op 6 en 7 October in samenwerking met de Deutsche Gesellschaft für Pilzkunde in de omgeving van Nijmegen en Kleef.

6 Oct. 11,45. Gemeenschappelijke lunch in Hotel de Keizer, Spoorstraat 7, Nijmegen.

12,45. Vertrek per autobus van het Stationsplein naar de Plasmolen.

Leiders Ir A. C. S. Schweers en G. D. Swanenburg de Veye.

18,30. Vertrek per autobus van de Plasmolen naar Kleef.

19,30. Gemeenschappelijke maaltijd in Parkhotel Robbers te Kleef.

Daarna gezellig samenzijn. Gelegenheid om het gevonden materiaal uit te stallen en nader te bezichtigen.

7 Oct. 9,—. Vertrek per autobus naar het Reichswald. Nadere regeling wordt Zaterdagavond bekend gemaakt.

± 18,—. Vertrek per autobus naar Nijmegen.

Opgave uiterlijk 1 October bij A. J. P. Oort, Ericalaan 5, Wageningen. S.v.p. mededeelen waaraan men wenscht deel te nemen (event. of men over eigen auto beschikt).

Een pas is niet noodig. Automobilisten moeten van de vereischte grenspapieren voordien zijn.

De bagage wordt van Nijmegen met de autobus vervoerd, evenzoo terug.

Kosten voor diner, logies en ontbijt, ongeveer 6 à 8 Mark. Autobus, naar gelang van het aantal deelnemers f 1,— à f 2,— voor de beide dagen. Men kan in Hollandsch geld betalen. Introductie moet bij het bestuur aangevraagd worden.

Excursie op 14 October te Baarn en omstreken voor leden en belangstellenden.

Leiders: Dr A. F. M. Reynders, Amersfoort en Dr A. J. P. Oort, Wageningen.

Vertrek te 11 uur van het Buurtstation te Baarn na aankomst van de treinen, die om 10,24 uit Utrecht, om 10,14 uit Amersfoort en om 10,05 uit Amsterdam C.S. vertrekken. Aansluiting o.a. uit Rotterdam, Den Haag, Leiden, Haarlem. Er zal rekening gehouden worden met eventueele wijzigingen in de aankomsttijden door het intreden van de winterdienstregeling. In géén geval zal echter voor 11 uur vertrokken worden.

Wandeling door het Baarnsche Bosch naar de Hooge Vuursche. Koffiedrinken aldaar te ± 1 uur. Desgewenscht brood meebrengen. Des namiddags wandeling door Buitenzorg en Groeneveld. Einde van de excursie te 5 à 6 uur.

Na afloop van de excursie gemeenschappelijke maaltijd in Baarn, waar ook gelegenheid zal zijn om het materiaal uit te stallen en nader te bezichtigen.

Alle belangstellenden zijn van harte welkom!

Opgave, *alleen* noodig voor de gemeenschappelijke maaltijd uiterlijk 9 October.

JAARVERSLAG VAN DEN SECRETARIS OVER HET JAAR 1933-34

Het is een verheugend feit, dat wij het verslag over 1933-34 met meer optimisme kunnen aanvangen, dan de beide voorafgaande jaarverslagen. In de eerste plaats bevindt het ledenaantal zich in stijgende lijn. Vingen wij het jaar 1933 met 207 gewone leden aan, thans telt onze vereeniging er 216. Dat dit, ondanks de slechte tijden, het geval is, mag zeker voor het grootste gedeelte

aan de tentoonstelling toegeschreven worden, maar is desniettegenstaande een gunstig teeken. Toch zal in de komende jaren het werven van nieuwe leden nog met kracht ter hand genomen moeten worden.

De jubileumtentoonstelling, die van 7—9 October te Haarlem gehouden werd, was een groot succes en eindigde met een batig saldo, een feit, dat waard is in de annalen van de vereeniging vermeld te worden, omdat dit de laatste jaren niet meer is voorgekomen. Dank zij de krachtige propaganda van de voorbereidingscommissie, waarbij ik speciaal denk aan de prestaties van den heer van Schaik, was het bezoek en de belangstelling zeer groot. Ook uit mycologisch oogpunt was de tentoonstelling zeer belangrijk; als bijzondere vondst vermeld ik hier *Pleurotus palmatus*. Bij de opening van de tentoonstelling, waarbij vele autoriteiten aanwezig waren, werd aan onzen oud-voorzitter Dr J. S. Meulenhoff, die op de ledenvergadering tot eerlid benoemd was, het eere-diploma uitgereikt. Tijdens de tentoonstelling zijn twee excursies gehouden, de eene naar Schoorl, de andere naar Elswout. Beide excursies werden door vele leden en introducés meegemaakt en waren ook uit mycologisch oogpunt een succes.

In het bestuur van de vereeniging had een wijziging plaats door het aftreden van Dr J. S. Meulenhoff als voorzitter. In zijn plaats werd de Heer T. A. C. Schoevers gekozen. In de vacatures ontstaan in de permanente tentoonstellingscommissie werd niet voorzien. De Heer van Schaik stelde zich beschikbaar tijdelijk in deze commissie zitting te nemen. Een belangrijke wijziging had plaats in de uitgave van *Fungus en Mededeelingen*. *Fungus* is thans het officieele orgaan geworden. Behalve verslagen en officieele mededeelingen, zijn dit jaar ook illustraties en verschillende belangrijke aantekeningen over meer of minder bekende paddenstoelen opgenomen, Zoodat de aantrekkelijkheid en het gehalte van *Fungus* sterk vooruitgegaan is. In verband met de uitbreiding werd naast den hoofdredacteur, den Heer G. D. Swanenburg de Veye, een staf van vaste medewerkers benoemd, te weten de Heeren Reynders, van der Lek, van Eyndhoven, van Vloten en de secretaris en conservator qualitate qua. De *Mededeelingen* zullen voortaan geen verslagen meer bevatten en uitsluitend bestaan uit wetenschappelijke bijdragen.

In het voorjaar van 1934 werd onze vereeniging zwaar getroffen door het overlijden van onze Beschermvrouwe, H. M. de Koningin-Moeder. Door het zenden van een krans en een brief met rouwbeklag betuigde de vereeniging aan de Koninklijke Familie haar deelneming.

Rest mij nog te vermelden, dat in het afgelopen jaar verschillende connecties met het buitenland werden aangeknoopt. Hoewel nog niet alle antwoorden binnen zijn, kan ik toch reeds mededee-

len, dat de vereeniging thans in ruil voor onze Mededeelingen ontvangt, het Zeitschrift für Pilzkunde, Lloyds Mycological notes, Mycologische publicaties van de University of Michigan en van de Missouri Botanical Garden te St. Louis.

Juli 1934.

De Secretaris,

A. J. P. OORT.

KORT VERSLAG VAN DE ALGEMEENE LEDENVERGADERING,
GEHOUDEN OP ZATERDAG 14 JULI 1934
TE UTRECHT

Op de ochtendvergadering worden de notulen en de verschillende verslagen voorgelezen en goedgekeurd. In de bestuursvacature wordt voorzien door de herkiezing van den Heer P. J. A. J. Meulemeester tot bibliothecaris. Ook de Heer Hoogland wordt als lid van de redactiecommissie van de Mededeelingen herkozen. In de vacature ontstaan in de Permanente Tentoonstellingscommissie wordt voorzien door de verkiezing van den Heer G. A. van Schaik.

Het voorstel inzake samenwerking met de Ned. Botan. Vereeniging op excursies wordt aangenomen. Dit jaar reeds zal één van de leden namens de Ned. Mycol. Vereeniging aan de excursie te Wolvega deelnemen.

Verder wordt er besloten om het volgend jaar na afloop van het VIDE Internationale Botanische Congres, dat te Amsterdam gehouden wordt, een mycologische excursie voor de leden van het congres en van onze vereeniging te organiseeren.

De voorstellen van het bestuur inzake de te houden excursies worden goedgekeurd. Elders in dit nummer zijn de uitgewerkte programma's opgenomen, zoo dat hier met deze vermelding kan worden volstaan.

Op voorstel van het bestuur wordt een propagandacommissie ingesteld. Deze zal in verschillende plaatsen in overleg met de daarwonende leden excursies organiseeren, waarvoor menschen, die buiten wonen en andere belangstellenden zullen worden uitgenoodigd. Mej. A. de Vries en de Heeren Smits en Boting worden in deze commissie benoemd.

De begroting wordt goedgekeurd.

Bij de rondvraag wordt de wenschelijkheid betoogd een nieuwe naamlijst van de Basidiomyceten uit te geven. Hoewel eenige leden meenen, dat een dergelijke uitgave, gezien de onvolledige bewerking van het materiaal op het oogenblik nog niet goed mogelijk is, vinden andere leden, dat het toch zijn nut kan hebben om

alle Nederlandsche vondsten in een lijst op te nemen en deze *daarna* groep voor groep critisch te onderzoeken. De Heer Reynders vindt het wenschelijk zoo mogelijk reeds in deze lijst opmerkingen omtrent zeldzaamheden, dubieuze vondsten en foutieve determinaties op te nemen. Er wordt een commissie ingesteld, bestaande uit de Heeren Meulenhoff, Lütjeharms, de Veye, Schweers, Oort en Reynders om de kwestie van een naamlijst nader onder oogen te zien en met het samenstellen van een lijst van de Agaricaceae (Plaatjeszwammen) te beginnen. Door het verschijnen van de dissertatie van Donk kunnen de overige groepen, behalve de Gasteromyceten, buiten beschouwing blijven.

Een groot gedeelte van de middag werd daarna door mededeelingen van de leden gevuld.

Allereerst deelde ons eereid, Dr Meulenhoff, interessante dingen mee over *Phallus iosmos*. Deze *Phallus* soort wijkt van *Ph. impudicus* af door de purperroode kleur van de volva, die ook meer peervormig is dan bij *impudicus*. Ook de geur is anders, terwijl bovendien bij een recente vondst in Den Haag zeer duidelijke resten van een sluier werden aangetroffen. De soort schijnt bovendien speciaal in duinzand te groeien, werd o.a. in Duitschland uitsluitend aan de Oostzeekust aangetroffen.

De Heer Meulenhoff demonstreerde verschillende aquarellen, materiaal op vloeistof en droog materiaal van een groot aantal exemplaren, die dit jaar in het eistadium onder een tegel van een straatje gevonden waren. De 30—35 eieren waren alle uitgekomen, waarbij bleek, dat alle exemplaren meer of minder duidelijke resten van een sluier vertoonden. De Heer M. meent hieruit te moeten besluiten, dat wij hier wel degelijk met een aparte soort te doen hebben en niet met een variëteit.

Van der Lek deelde het een en ander mede over een reusachtige ontwikkeling van *Fuligo septica*, een Myxomyceet. Het grootste exemplaar had een doorsnee van 50 cm. In de grond werd een groot aantal oude kranten gevonden, die vermoedelijk deze reuzengroei veroorzaakt heeft.

Ondergeteekende vertelde iets over de zeldzame *Amanita strangulata*, waarvan hem een vindplaats bekend is, waar deze soort reeds jarenlang in groot aantal verschijnt. Hoewel over deze soort in de literatuur veel verwarring bestaat, is het wel zeker, dat de vondst te Wageningen als een aparte soort opgevat moet worden en niet als een variëteit van *vaginata*.

Schweers demonstreerde *Lentinus lepideus* (*squamosus*), een paddenstoel, die veel op dwarsliggers voorkomt.

Tenslotte deelde de Veye het een en ander mede over enkele minder algemeene paddenstoelen. *Boletus pseudo-sulphureus* werd voor de derde maal in ons land, nl. op de Hondsrug gevonden. *Pholiota mycenoides* werd eveneens op de Hondsrug bij een

waterplas in een dennenbosch buit gemaakt. Als nieuw voor ons land werd van Joman Dictyolus lobatus ontvangen.

Om ongeveer 5 uur sloot de voorzitter deze zeer geanimeerde vergadering.

OORT.

HET WAAIERTJE

In een van de vorige „Fungus“-nummers vestigde ik even de aandacht op enkele hout-bewonende schelpvormige paddenstoeltjes. Er zijn natuurlijk nog meer soorten te vinden en ter aanvulling van het voorgaande wil ik U hier een afbeelding laten zien van nog zoo'n mooi en sierlijk zwammetje, dat op hout te vinden is.

Een rijk-voorzijene groeiplaats van „'t waiertje" (*Schizophyllum commune*) kon ik eenige jaren geleden op de gevoelige plaat vastleggen, nl. een oude, verweerde balk van eikenhout, die in een afgelegen hoekje van het mycologisch eens zoo vruchtbare fabrieksterrein van de Ago-fabriek in Ter Apel na gedane arbeid ter ruste was gelegd. Honderden witte of grijze paddenstoeltjes kropen toen na verloop van tijd uit de naden en groeven van die houtkolom, zoowel bovenop als aan de zijkanen, naar buiten; talloze blanke, ruigbehaarde, schelp- of waiervormige vruchtlichaampjes, netjes in rijen naast elkaar of in groepjes verspreid over het donkerkleurige substraat. De grof-viltige of wollige bekleeding van het soms met concentrische banden geteekende hoed-

oppervlak vormt wel een typisch kenmerk van deze soort, maar het voornaamste herkenningmiddel is de eigenaardig gevormde snede van de eerst lichtgekleurde, later bruinachtige plaatjes (de sporen zijn kleurloos !). Die scherpe kant nl. is ondiep, maar duidelijk in de lengte gespleten, waardoor 't soms eenigszins de indruk maakt, alsof er telkens 2 lamellen vlak tegen elkaar aan liggen. Bij de exemplaren, die ik omgekeerd op de balk legde, is dat misschien nog heel vaag te zien.

Wie dit mooie en interessante zwammetje wil vinden, zoekt bij voorkeur niet op levende of doode, pas gevelde of afgevallen takken, stammen en stronken, want daarop zult ge het slechts zelden aantreffen. Meer kans op succes hebt ge op plaatsen, waar afgedankt, bewerkt hout ligt (b.v. balken, planken en palen van oude hekken, schuttingen en bruggetjes), want het is, waar 't zijn huisvesting betreft, nog al kieskeurig.

DE VEYE.

ENKELE MERKWAARDIGE VONDSTEN UIT DE BETUWE

Het kleigebied ten Westen van Nijmegen en de Betuwe in 't bijzonder kunnen zich niet verheugen in 'n rijk boschbezit. Slechts hier en daar vindt men een klein overblijfsel van den vroegeren woudrijkdom der kasteelgoederen, zooals te Ophemert, Zoelen, etc. Voor den mycoloog is er dan ook niet zoo heel veel te „halen”. Doordat het exploitatieterrein zoo beperkt van omvang is, komt men er vanzelf toe elk hoekje en gaatje intensief te doorsnuffelen. Dan valt het altijd weer mee, zelfs gedurende een droogte-periode, zooals we dezen zomer meegemaakt hebben.

Enkele km ten N.W. van het stadje Tiel ligt het plaatsje Zoelen met het kasteel van dien naam. De omgeving van dit slot, gevormd door 'n oud gemengd bosch, waarin de beuk domineert, leverde in de tweede helft van Augustus enkele merkwaardige vondsten op, die het vermelden waard zijn. Onder de Lactarius-soorten, die als gewoonlijk voor dezen tijd van het mycologische jaar sterk in de meerderheid waren, trof 'k 'n zeldzame verschijning aan: Lactarius zonarius (Bull.) Fr., 'n stevige kleverige soort, eigenaardig geel van kleur, terwijl de hoed duidelijke ietwat oranjekleurige zones vertoont. Het witte melksap is onmiddellijk bijtend scherp. De soort is gemakkelijk te verwarren met L. insulsus en misschien ook nog met L. pallidus, die 'n min of meer overeenkomstige hoedkleur en eveneens scherp smakend melksap hebben. Ik dank de juiste determinatie aan de welwillendheid van den heer de Veye.

Een tweede verrassing vormde de echte Boletus satanus, die

zich zoo zelden buiten het duinengebied waagt. Hoe men die mooie zwam kan verwarren met luridus of met erythropus is me een raadsel! Het is absoluut „iets anders”!

Nog meer hield dit oude beukenbosch verborgen: in 'n verborgen uithoekje vond 'k een van de allervreemdste gasten in onze Hollandsche zwammenfamilie, nl. *Amanita aspera* L. Jammer genoeg vond 'k maar één exemplaar, dat echter zoo typisch was, dat twijfel bij determinatie wel uitgesloten kon worden. Daarenboven was de heer de Veye weer zoo vriendelijk de determinatie te bevestigen. De hoed is met stevige „honkvaste” wratten bedekt, de ring prachtig geteekend met regelmatige dikke randvlokken, de geschubde steel geleidelijk in de eveneens geschubde knol overgaande, kortom, in alle opzichten een fraai object.

In 'n ander gedeelte van het bosch vonden we tientallen exemplaren van de fraai gele *Boletus elegans*, als onafscheidelijk bondgenoot van de *Larix*. Als nog trouwer makker, maar die trouw slechts spaarzaam uitend, vond 'k de interessante *Boletus viscidus*. Het hoedvleesch, alhoewel nog versch, bleef hardnekkig wit van kleur. Dit schijnt samen te hangen met de groeiplaats: op kleigrond schijnt het hoedvleesch niet zoo gemakkelijk te verkleuren.

Tusschen tientallen van de zoo gevreesde *Amanita phalloides* vielen twee prachtige albino's op, de niet minder beruchte *Amanita phalloides* var. *verna*, geen alledaagsche verschijning, alhoewel de zwam nu niet precies tot de zeldzaamheden behoort. Vreemd doet 't aan, als je in Lindau-Ulbrich leest: nur auf Kalkboden in Laubwäldern Süddeutschlands und der Schweiz! Wat laten onze fungi zich toch moeilijk „einschalten“ in diverse „Ortsgruppen“ !

Op de wortels der oude beuken parasiteert hier en daar de zeldzame *Collybia longipes*, onder de beuken vindt men talrijk *Lactarius pallidus*...

Laat 'k eindigen, de opsomming wordt al te dor. 'k Hoop U heeft met mij de overtuiging gekregen, dat daar nog wel méér zit, dat er vooral in het gunstige jaargetijde nog wel iets te halen is. Wie heeft er tijd en gelegenheid toe ?

Roermond.

VERSCHUEREN.

NYCTALIS ASTEROPHORA

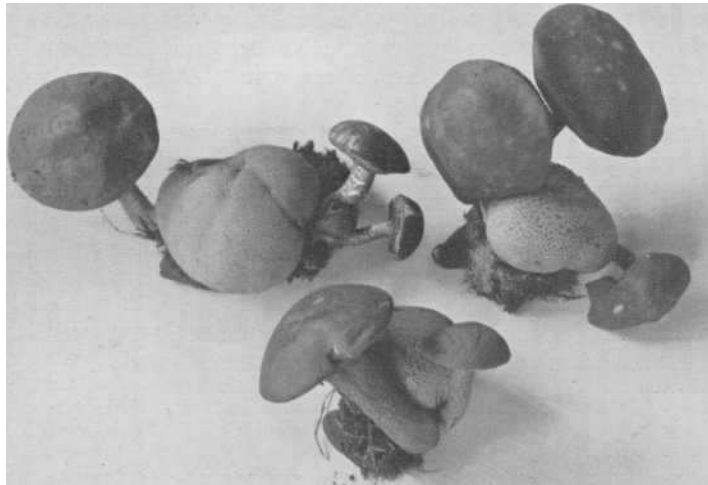
Deze op sommige in meer of minder gevorderde staat van rotting verkeerende *Russula*'s, voornamelijk *Russula nigricans*, voorkomende zwam, is zeker alle lezers van *Fungus* bekend. Zij komt niet zeldzaam, in sommige jaren zelfs vrij veelvuldig voor. Het feit dat de zwam op rottende *Russula*'s voorkomt zou reden zijn haar als saprophyt te beschouwen. Toch is zij een echte para-

siet. Reeds door Krombholz (1831), later door Brefeld (1889) zijn proeven genomen, waarbij infectieproeven op versche levende *Russula adusta* met de Chlamydosporen van *Nyctalis asterophora* voerden tot het ontstaan van volmaakte vruchtlichamen. De zwam kan dus ook zuiver parasitisch zijn. In verband hiermede is het eigenaardig dat wij in de natuur *Nyctalis* steeds op reeds geheel of voor het grootste gedeelte veranderde en zwart gekleurde *Russula*'s aantreffen. Ik wil hierbij memoreeren, dat ik eenmaal, jaren geleden, de zwam op een jong, geheel versch, nog niet tot volkomen ontwikkeling gekomen exemplaar van *Russula nigricans* mocht aantreffen. De *Russula* kwam zoo juist, door opheffen van het zand in een dennenbosch nog „als knop” uit den grond en droeg op de hoed een zeer groot exemplaar van *Nyctalis asterophora*, dat slechts weinig in grootte verschilde van de moederplant. Het is interessant hierop eens verder te letten.

MEULENHOF.

HET DRAMA VAN DE AARDAPPELBOVIST

Een paar weken geleden zocht ik in een verloren oogenblik langs de kanten van een droge sloot in de buurt van Stadskanaal, of daar bijgeval nog iets van mijn gading te vinden was. Veel bijzonders leverde het niet op, alleen een drietal aardappelbovisten, rijk en fraai „begroeid” met boleetjes (*Boletus parasiticus*), tezamen 10 stuks, groot en klein. Fotografeeren ter plaatse was niet goed mogelijk, daarom deed ik dat maar thuis en het resultaat ziet U hierbij. Een vrij goed geslaagd familieportret, waarop ge zoowel de ongelukkige gastheeren als de gelukkige gasten wel zult herkennen. Die boleten parasiteeren namelijk op de aardappelbovist, welke in goede gezondheidstoestand onverhoeds door de sporen of door het mycelium van de eerstgenoemden kan worden geïnfecteerd (het aantal sporen, dat door deze boleet wordt geproduceerd, is vergeleken met dat van de meeste andere zwammen, opvallend gering, in verband met de zeer kleine kans, die deze sporen hebben om een voor hen geschikte voedingsbodem d.w.z. aardappelbovist te vinden). Verschillende voedingsstoffen onttrekt de zich ontwikkelende parasiet langzamerhand aan het aangetaste vruchtlichaam, zoodat dit tenslotte meer of minder volkomen wordt uitgezogen. Zoo welgedaan en appetijtelijk een gezonde *Scleroderma* met het over een rond buikje gespannen vel er meestal uitziet, zoo miserabel, wankleurig en ingevallen-vermagerd kan een flink-aangetaste bovist er uitzien. Van het compacte zwartkleurige sporenvulsel binnen het omhulsel van gezonde volwassen exemplaren is meestal niet veel meer zichtbaar; inwendig zijn holten

aanwezig of door geelbruin sporenweefsel omgeven ruimten met lichtgekleurde myceliummassa's van den indringer. En deze laatste vaart er wel bij; na zekeren tijd verschijnen meer of minder goed ontwikkelde vruchtlichamen (die \pm aan de basis te voorschijn komen), waarvan de hoeden wel een cm of acht middellijn kunnen hebben, en die als een krans van trotsche kromstelige parasolletjes het uitgeputte slachtoffer omringen. Parasitisme van verfijnd-wreedten aard, zoo van de eene hogere zwam op de andere ¹⁾; een weinig voorkomende, buitengewoon interessante paddenstoelentragedie, welke ik dit najaar gaarne eens in Uw bijzondere belangstelling wil aanbevelen.

DE VEYE.

¹⁾ Zie ook de bijdrage van Dr Meulenhoff over *Leptonia parasitica* in het vorige nummer.

GEASTER TRIPLEX JUNGH.

In November 1933 vond ik in de duinen van de Amsterdamsche Waterleiding een vrij volledige heksenkring van *Geaster triplex* Jungh., welke voor een groot gedeelte bestond uit exemplaren van meer dan normale grootte. Deze kring bevond zich in een gemengd duinbosch.

Ofschoon groote Gekraagde Aardsterren meermalen voorkomen, had ik nog nooit het geluk gehad, een werkelijk min of meer volledige heksenkring ervan te vinden; tot dusver bepaalden de vondsten zich steeds tot 2 à 3 stuks.

De kring had een middellijn van ongeveer $2\frac{1}{2}$ meter en bestond uit 12 exemplaren, welke verspreid stonden over ca $\frac{2}{3}$ gedeelte van den cirkel.

De verschillende bijzonderheden en afmetingen van deze Aardsterren heb ik samengevat in onderstaande tabel:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Diam.exoperidium	130	125	115	110	110	115	110	105	115	105	95	75
Diam.endoperidium	47	38	42	40	38	38	37	37	34	32	32	25
Diam.v.d.hof	19	18	15	15	13	15	15	12	15	14	13	9
Diam.opening												
peristoom	10	9	5	5	5	6	9	4	8	5	3	3
Hoogte	55	52	50	53	55	52	50	52	47	43	48	
Aantal slippen	6	7	8 à 9	6	6	7	6	6 à 7	7	7	6	6

Bovenstaande maten zijn alle in millimeters en genomen naar gedroogde exemplaren.

Het is mogelijk, dat deze herfst zich op dezelfde plaats een nieuwe kring van groote zwammen zal vormen. Reeds eerder kon ik constateeren, dat eenige jaren achtereen zeer groote exemplaren zich op dezelfde groeiplaats ontwikkelden.

VAN EYNDHOVEN.

DE PADDENSTOELEN IN AUGUSTUS

De zomer hoe hoog door elk ook gewaardeerd is voor den zwammenvriend nu juist niet de beste tijd. Zeker, er kan wel eens wat gevonden worden en in natte zomers is dat zelfs wel vrij veel, maar toch is het eigenlijk altijd een stille tijd. Augustus echter begint meestal eenige opleving te vertoonen, hoewel het dit jaar zeer matig is geweest. Omstreeks 10 Augustus vielen in de omgeving van Haarlem eenige flinke regenbuien en met de regen kwam ook de hoop, dat het zwammenleven zich zou gaan vertoonen, wat het dan ook prompt deed. 13 Augustus vonden wij *Boletus cyanescens*, *Lactarius vellereus*, *Amanita rubescens* en *Russula pectinata*. De exemplaren waren over het algemeen niet mooi. In deze dagen ontmoette ik onzen redacteur en natuurlijk werd de mogelijkheid van een excursie besproken. Met ons vieren

gingen wij den 18den naar Elswout, het onvolprezen landgoed in Bloemendaal, welbekend van onze tentoonstellingsexcursie in Oct. van het vorige jaar. Een onzer had de hoog gewaardeerde toestemming voor ons verkregen, om zonder geleide kris en kras door het landgoed te mogen wandelen en... zoeken.

Het had eenige dagen te voren flink geregend. Toch waren onze verwachtingen niet hoog gespannen, omdat het immers bijna den geheelen zomer droog geweest was. De totale oogst viel echter erg mee en omvatte nog 65 soorten. Nu kan ik ze natuurlijk alle heel braaf onder elkaar schrijven, maar liever doe ik een greep uit het aantal gevonden soorten.

Zoo vonden wij o.a. *Amanitopsis plumbea*, de grijze variëteit van de slanke amaniet. *Entoloma rhodopolium* groeide ook in die buurt en dan massa's *Lactarius vellereus*. Kurkdroog waren alle exemplaren, geen spoor van melksap, heel anders dan *Lactarius deliciosus*, die behoorlijk het oranjemelksap op de breuken vertoont. Evenzoo *Lactarius zonarius*, een vrij zeldzame melkzwam met wit melksap, welke wel iets lijkt op *Lact. torminosus*, doch geen wollige rand heeft zooals deze.

Boletus edulis was er in groote hoeveelheid en verscheidenheid en er waren exemplaren bij, die al niet meer geheel frisch, dus al op leeftijd waren. De bittere boleet, *Bol. felleus*, groeide ook behoorlijk tusschen de eekhoortjesbroodjes. Gemakkelijk is echter het verschil met *edulis* te zien, want *Bol. felleus* is altijd min of meer rose aan den onderkant ¹⁾.

Op de ons bekende vindplaats vonden wij twee exemplaren van *Boletus Satanas*, sterk aangegeten door slakken. De slak zelf zat er jammer genoeg niet meer op, anders zou het wel aardig geweest zijn, om deze sinjeur eens te determineeren, want ik wil het beest wel eens zien, dat ongestraft (?) deze vergiftigste der boleten kan eten. Heel goed was aan het afgegeten gedeelte te zien, dat het vleesch alleen maar een klein beetje rood kleurt. Geen spoor van blauw worden, zooals bij *Boletus luridus* zoo goed te zien is. Deze heksenboleet heeft ons anders weer danig parten gespeeld. Ik voor mij geloof, dat dit een van de moeilijkste soorten is, omdat ze zoo variabel is. Nu zijn wij al aardig op weg met de verdeling in ondersoorten: *Bol. luridus* var. *erythropus* = *Tubiporus erythropus* en *Boletus luridus* var. *miniatoporus*, maar als ge de lichte, de donkere, de gevlekte, de gestippelde en nog andere luridussen had gezien, dan hadt ge ook de verzuchting geslaakt; „wij hebben pas 3 ondersoorten, hoe kom ik eruit.. Het eenvoudigste is voorloopig alles maar bij een der drie soorten in te deelen, omdat deze drie constante kenmerken hebben en het begrip soort toch al zoo moeilijk vast te stellen is.

Op een lindentak vonden wij de hier lang niet algemeene *Pholiota flammans*. In het eerst dachten wij met een *Flammula* te doen te hebben, maar onze redacteur herkende deze *Pholiota* van een vorige excursie. De voor *Flammula* zoo kenmerkende groenige tint op de plaatjes ontbrak ook bij deze soort. *Pluteus salicinus* was ook al present. Deze *Pluteus* met z'n prachtige glanzende gele steel lijkt op een groote *Pluteus nanus*. Op een paaltje stond heel eenzaam een kleine *Pluteus chrysophaeus* te pronken. Een mooie vondst was ook *Pleurotus atrocaeruleus* op een stuk hout. Het typische kenmerk van deze zwam is de gelatineuse laag tusschen de opperhuid en het vleesch van de hoed.

Ook op hout groeide heel mooi *Polyporus varius* met z'n half-zwarte steel. Die steel is een goed kenmerk, daar deze zwam wel wat op *Polyporus brumalis* lijkt. Een andere *Polyporus*, die wij te zien kregen, was de roodachtige *Polyporus rutilans* met het min of meer zachte hoedvleesch, dat nooit houtig wordt. Van de *Russula*'s vonden wij de typische, lang niet algemeene *Russula chamaeleontina*, een kleine *Russula* met rood en blauw op den hoed en gele lamellen. Van de *Ascomyceten* vonden wij op een pad door het bosch

¹⁾ Men lette vooral ook op het netwerk van de steel: wit bij *B. ed.*, bruin bij *B. f.*

verschillende *Peziza*-soorten en een zwarte kluijjeszwam (*Helvella lacunosa*) zegge en schrijve 1½ cm hoog en 1 cm breed. Toch was het een volkomen uitgegroeid exemplaar. *Tricholoma*'s waren er nog niet veel, slechts twee soorten hebben wij gezien: *Tricholoma terreum* en *Trich. rutilans*.

Maar wij mogen niet ontevreden zijn, het is pas Augustus en wie weet hoe goed of het seizoen nog wordt als het een beetje wil gaan regenen. Dit was pas het resultaat van twee flinke buien in het begin van het paddenstoelenseizoen. Mogelijk krijgen wij nog vele verrassingen.

BOTING.

SLAKKENSPIJS

„Is ‘t knopken al bleumken ewodden
Verspreidt ‘t al zien heerlike geur
Dan goat er de roepen an todden
En biet tot in ‘t hartjen mangs deur...’

zegt Keetelaar in zijn „Levensleedjen” (Brummeis uut den Achterhook; Gelders dialect).

Vaak worden we aan deze woorden herinnerd, als we op onze zwerftochten zien, hoe, sneller wellicht nog dan bij de „bleumkes” het geval is, allerlei klein grut aanvalt op de paddenstoelen. Schijnbaar geheel gave zwammen blijken heelemaal doorzeefd met larvengangen... *Boletus edulis* vinden we op die heerlijke Veluwe meermalen flink aangevreten door het eekhoortje. Neen! Meneer Staartman gaat nooit verder dan tot de porienlaag; dat witte vleesch zie je! dat is wat je noemt!

En dan de *Russula*'s. Die moeten toch wel, bitter of zoet om 't even, een wondere bekoring hebben voor de slakken. Steel, lamellen en hoedvleesch, het is alles godenspijs!

Rijswijk (Z.-H.)

R. KLEIN.

PADDENSTOELEN UIT DE OMGEVING VAN NIEUW-BEERTA

De Groninger klei kan geen eldorado voor mycologen genoemd worden. Moge een oude boom al eens een voor Nederland nieuwe *Exidia* opleveren, of een grasveld een evenzeer nieuwe *Clavaria*, dit maakt toch nauwelijks het feit goed, dat b.v. het zwavelkopje (*Hypholoma fasciculare*) hier zeldzaam is en *Russula*'s, Amanieten, *Tricholoma*'s, Boleten en vele andere toch zeer algemeene geslachten totaal ontbreken.¹⁾

Een *Stropharia*, wat *Coprini*, *Polyporus squamosus*, *Xylaria polymorpha* en *hypoxylon* en 's winters in grooten getale 't fluweelpootje (*Collybia velutipes*), dit is wat Nieuw-Beerta mij pleegt op te leveren.

Met des te meer vreugde begroet ik dan ook b.v. één miezerig exemplaatje van de witte kluijjeszwam (*Helvella crispa*), een enkele *Lepiota* of een minder algemeene *Polyporus*.

In het rijke jaar '32 trad plotseling, op eenige plaatsen tegelijkertijd, heel in 't groot *Psathyrella disseminata* op, om spoedig weer te verdwijnen, tot nu toe voor goed.

Een onuitputtelijke vindplaats heb ik nu echter sedert eenige jaren in een hoop aan weer en wind blootgesteld stroo. In 't hart van de winter groeit daar, het stroo tot broeien brengend, zoodat de damp er uitslaat, een *Coprinus*, als ik me goed herinner *micaceus*. En reeds in 't voorjaar is er *Plicaria vesiculosa*, in vele exemplaren. Een *Mycena flavoalba* en *Panaeolus papilionaceus* zijn eveneens van hier afkomstig. En tenslotte groeit er dit jaar, reeds nu in Juli, vóór de regen al bij 't verschijnen meer of minder ingeschrompeld, maar thans mooi vleezig en kleverig, *Volvaria gloiocephala*. Een rijke belofte voor de komende herfst !

Nieuw-Beerta, Juli '34.

E. T. NANNENGA.

¹⁾ Zou dat wel waar zijn ? de V.

BOEKBESPREKING

Friesia, Nordisk Mycologisch Tidsskrift.

Het Scandinavische Tijdschrift „*Friesia*” is in zekeren zin een voortzetting van de „*Meddelelser fra Foreningen til Svampekundskabens Fremme*” (Mededeelingen van de Vereeniging ter bevordering van de mycologie, in Denemarken), waarvan, van 1912-1930 vier kleine banden verschenen. Het tijdschrift, dat thans op een bredere basis is gesteld, is bedoeld als een centraal-orgaan voor de studie der mycologie in geheel Scandinavië. Men heeft het „*Friesia*” genoemd ter eere van Elias Fries, den grooten Zweedschen mycoloog (1794-1878), wiens portret dan ook op het omslag prijkt.

Het tijdschrift houdt zich uitsluitend bezig met „*Storsvampe*”, d.w.z. met paddenstoelen of zwammen in den eigenlijken zin; dus met die Basidiomyceten en Ascomyceten, die vruchtlichamen voortbrengen, welke door hun grootte op den naam van paddenstoel aanspraak kunnen maken. Op dit gebied zal echter naar de grootst mogelijke veelzijdigheid gestreefd worden: Het tijdschrift staat dus open voor origineele bijdragen, overzichten, referaten, streng wetenschappelijke, zoowel als populaire artikels. De redactie spreekt de hoop uit, dat ook andere — reeds bestaande of nog op te richten mycologische vereenigingen in Scandinavië *Friesia* zullen beschouwen als het algemeene orgaan voor hun publicaties.

De eerste aflevering verscheen in 1932, de tweede in December 1933. Zij bevatten bijdragen in Deensche, Noorsche en Zweedsche taal, meerendeels met — gewoonlijk zeer korte — samenvattingen in Engelsch of Duitsch. Beide afleveringen maken een voortreffelijken indruk. Duidelijk blijkt, dat men ook in de Scandinavische landen op mycologisch gebied lang niet stil

zit. Het volgende overzicht van den inhoud van de tweede aflevering moge hiervan een denkbeeld geven:

K. Horn publiceert een waarneming betreffende een mycorrhiza-zwam, die heksenkringen vormde. In de Botanischen tuin te Oslo traden in September 1932 eenige fraaie heksenkringen op van *Hebeloma crustuliniforme*. In het geheel werden er tien waargenomen, waarvan er twee volledige kringen waren van circa 1,5 m middellijn; de overige waren min of meer fragmentarisch. Zonder uitzondering traden zij op rondom jonge berken, die vier à vijf jaar geleden in een grasveld in den tuin geplant waren. Op het eerste gezicht zag het er uit alsof de geheele rij berken omgeven was door de heldere, bijna witte, ringen. Eenige invloed op de grasvegetatie was niet waar te nemen. Ten einde het verband met de berkjes te bestudeeren, werden van eenige de wortels onderzocht. Het bleek, dat de fijne wortelvertakkingen zeer vaak de typische berken-mycorrhiza vertoonden, zooals die door Melin in 1923 werd beschreven en afgebeeld (*Svensk Botanisk Tidskrift*, Bd. 17). Ofschoon het directe verband niet werd aangetoond, wijst toch wel alles er op, dat hier de *Hebeloma* de mycorrhiza-vormer was. Deze immers kwam in dit grasveld uitsluitend in de onmiddellijke nabijheid van de berkjes voor en zij was daar eerst na het planten van de berkjes opgetreden. Gevallen, waarin mycorrhizazwammen hun vruchtlichamen in regelmatige kringen rondom den „gastheer” vormen, zijn zeer zelden waargenomen, althans in de literatuur vermeld. Het bericht frappeerde mij te meer, omdat ook in mijn tuin, na het planten van berken, aan den kant van een grasveld, talrijke vruchtlichamen van *Hebeloma* zijn opgetreden; ik had dan ook reeds een vermoeden, dat er samenhang bestond. Vorming van regelmatige kringen rondom de berken heb ik echter nooit waargenomen.

De Fin Hintikka deelt (in het Duitsch) een en ander mede over het voorkomen van *Phallus impudicus* in Finland. De „Stinkzwam” is in dit land overal zeldzaam. Tot nu toe zijn er twaalf vindplaatsen genoteerd, alle in het zuid-westelijk deel aan de kust of op de eilanden. Volgens de waarnemingen van Palmgren hangt de ontwikkeling der vruchtlichamen vooral van den neerslag af, gedurende den tijd, waarin de zwam zich ontwikkelt. In droge zomers komen in Finland de vruchtlichamen in het geheel niet tot ontwikkeling.

H. Robak deelt mede, dat *Pholiota mutabilis* werd waargenomen op gemalen hout-pulp (van Noorsche spar). Hij isoleerde daarvan een mycelium, dat in reïncultuur normaal genoeg fructificeerde om de paddenstoel te determineren. Zij veroorzaakt in de houtmassa een typische rood-bruine rotting.

Björnekaer en Fabritius Buchwald berichten uitvoerig over de verspreiding van *Schizophyllum* (het „waaiertje”) in Denemarken. Uit het historisch overzicht blijkt, dat *Schizophyllum* voor het eerst in 1767 in Denemarken werd waargenomen. In het geheel werd de paddenstoel vóór 1932 tien à twaalf keer gevonden; dit althans was het resultaat van een onderzoek der herbaria, aangevuld door een kleine enquête. Merkwaardigerwijze werd de zwam in de herfst en winter van 1932-33 op verscheidene nieuwe plaatsen en niet zelden in grooten getale gevonden, maar uitsluitend op het eiland Sjaelland. De verschillende vondsten worden afzonderlijk vermeld genoemd, met vermelding van de houtsoort, waarop de zwam werd aangetroffen. Dit waren de spar, de zilverspar, de lork, paardekastanje, elzen, berk, beuk, eik en linde; het meest op beuk. De zwam werd steeds aangetroffen op oud, dood hout, afgevalen takken, oude stompen enz.; klaarblijkelijk steeds saprophytisch. Bedriegt mijn geheugen mij niet, dan werd zij bij ons te lande meer dan eens op levende boomen aangetroffen, evenals dit in Noord-Amerika het geval is. Daar is de paddenstoel allerminst zeldzaam en als houtverwoester heeft zij daar grootere beteekenis dan in Europa. Voorts hebben de schr. eenige biologische waarnemingen gedaan, waarbij zij in hoofdzaak die van Buller over het taaië leven der vruchtlichamen, speciaal hun bestand zijn tegen uitdrogen, bevestigden.

(Zie Buller, Researches on Fungi, I en II). Het bleek, dat vruchtlichamen, die gedurende 25 maanden droog bewaard werden, in vochtige omgeving weer opleefden, zoodat de sporenproductie weer hervat werd. De verklaring van het ongewoon veelvuldige optreden van den paddenstoel in 1932-33, zoeken de schr. in de zachte winter van '31-32 en de zeer warme zomer van '32. Ferdinanden behandelt een Russula-soort, die in 1922 door Winge ten Noorden van Kopenhagen werd gevonden en als Russula solaris werd beschreven. Het is een gele russula, die uitsluitend in beukenbosch voorkomt. Sinds 1922 werd de paddenstoel herhaaldelijk voor identiek verklaard met andere reeds vroeger beschreven soorten. De schr. gaat dit nauwkeurig na en komt tot de conclusie, dat Russula solaris niet voor 1923 als afzonderlijke soort beschreven is. Waarschijnlijk is zij echter identiek met de door Ricken (Blätterpilze, 1915) vermelde citroengele vorm van R. pectinata. Dit is ook de opvatting van Schäffer in zijn groote Russulamonographie (Ann. Myc. XXXI, 1933, p. 305-516).

Fabritius Buchwald geeft een uitvoerige literatuurlijst: Nieuwe mycologische literatuur in 1932. Deze lijst, „die niet als volledig beschouwd moet worden, beslaat niettemin 19 blz. De schr. geeft hier een overzicht van de publicaties, die voor de studie van de Scandinavische paddenstoelen van beteekenis zijn. Van het meerendeel worden alleen de titels gegeven, van sommige ook een kort referaat. De namen Boedijn, Lütjeharms en Reitsma ontbreken hier niet.

Onder de „Notitser” vinden wij o.a. een portret met kort bijschrift van Ove Rostrup (1864-1933), de Deensche mycoloog, die nu juist ongeveer een jaar geleden overleed.

Ten slotte de officieele „Meddelelser fra Foreningen til Svampekundskabens Fremme”. Ook onze Deensche zustervereeniging schijnt niet te ontkomen aan de „algemeene depressie, die overal in dezen crisistijd bemerkt wordt”. Het ledental, dat in 1928 gestegen was tot 338, was in '32 weer tot 275 gedaald.

Uit de excursieverslagen blijkt, dat de Deensche vereeniging zich op dit gebied sterk weert: in 1932 werden niet minder dan zes algemeene excursies gehouden, waarbij het aantal deelnemers gewoonlijk 20 à 25 bedroeg. Bovendien werd op 25 en 26 September een mycologisch congres te Kopenhagen gehouden, waaraan twee excursies verbonden waren. Onder de merkwaardigheden, die op dit congres ter tafel gebracht werden, behoorde een exemplaar van Collybia radicata, waarvan het onderaardsche deel (de „wortel”) 49 cm lang was en de bovengrondsche steel 18,5 cm!

Alles tezamen krijgt men uit deze aflevering van Friesland wel den indruk, dat er in de Scandinavische landen, in de eerste plaats in Denemarken, een opgewekt mycologisch leven heerscht. Wij willen dan ook dit overzicht besluiten met onze beste wenschen voor de toekomst van Friesland uit te spreken.

v. D. LEK.

VRAGENBUS

Van den heer Bredius te Zeist ontving ik de volgende vragen op mycologisch gebied met verzoek deze in „Fungus. te willen beantwoorden. Natuurlijk wil ik hieraan gaarne naar mijn beste weten voldoen.

1e vraag: Wordt de steel van Hydnum aurantiacum door ouderdom bruin (evenals hoed en stekels) of blijft die oranje ?

Antw.: De steel van deze paddenstoel wordt later meestal meer of minder bruin van kleur, hoewel er oudere exemplaren met fraai-oranje steel te vinden zijn.

2e vraag: Waar zit het vlokkige vilt bij Peziza cupularis ?

Antw.: Dit vindt men aan de buitenkant van het gekartelde bekertje.

3e vraag: Is de steel van *Stropharia merdaria* als regel lang (afhankelijk van de standplaats) ?

Antw.: De steel van deze zwam kan verschillend van lengte zijn, maar is meestal aan de korte kant (2-4 cm). Beweerd wordt, dat op zeer mestrijke plaatsen lang gesteelde exemplaren voorkomen, maar ik durf dat niet te bevestigen.

4e vraag: Staan de plaatjes van *Russula albo-nigra* ver uiteen of dicht op elkaar ?

Antw. Ze staan dicht opeen (evenals bij de veel er op gelijkende *Russula adusta*), in tegenstelling met die van *Russula nigricans*, welke wijd uit elkaar staan.

DE V.

DE GEWONE MORIELJE IN VEENDAM!

Op 28 April van dit jaar vond ik tot mijn groote en aangename verrassing onder een *Cotoneaster* in mijn tuin vier exemplaren van de gewone morielje (*Morchella esculenta*). Voor zoover ik weet, is dit de eerste vondst van deze zwam ten N. van Zwolle, d.w.z. in de drie Noordelijke provincies. Andere *Morchella*-soorten zijn daar wel reeds aangetroffen. Is het misschien een der leden bekend, of de gewone morielje al eens eerder in Friesland, Groningen of Drenthe gevonden is?

DE V.

GEWEIZWAMMETJES

Foto de V.

DIVERSEN

Voor de laatste maal worden onze leden, die nog niet voor een *jubileum-penning* inteeekenden, uitgenodigd dit alsnog en spoedig te doen. De uitgifte kan met het aantal inschrijvingen, dat tot nu toe ontvangen werd, onmogelijk geschieden, *wel* daarentegen, *wanneer zich nog een 20-30-tal leden opgeven* ! De prijs zal bedragen f 1,75 voor de uitvoering in brons, f 4,— voor die in zilver. Bijzonderheden vindt men verder in „Fungus” van 15 November '33. Het inteekenbiljet, dat als losse bijlage daaraan is toegevoegd, kan, indien gewenscht, gebruikt worden. De redacteur zal Uwe opgaven gaarne in ontvangst nemen.

Onze Fransche en Engelsche zusterverenigingen op mycologisch gebied houden dit najaar hunne vergaderingen en excursies respectievelijk van 13-21 October a.s. in de omstreken van Parijs en van 1-5 Oct. a.s. in de omgeving van Norwich. Het uitvoerige programma kan bij den redacteur aangevraagd worden.

Dr J. S. Meulenhoff, Ruychrocklaan 30 te Den Haag, verzoekt dringend om toezending van Phallus (Stinkzwam)-eieren in verschillende stadia van rijpheid. Vooral zeer jonge exemplaren worden op prijs gesteld.

De heer G. A. van Schaik, Kleverparkweg 123, te Haarlem, verzoekt dengenen, die op de paddenstoelentoonstelling in October van het vorige jaar in H. foto's hebben genomen, hem daarvan een afdruk voor het archief te willen doen toekomen.

De echte zwammetijd is aangebroken, maar het hoogtepunt is nog lang niet bereikt. Een overvloedige paddenstoelenoogst kan een overvloedige oogst aan copy voor „Fungus” beteekenen, maar om die op te leveren is Uw medewerking onontbeerlijk. Al mijn hoop is op de eerstvolgende maanden gevestigd; *denk bij elke schrede, die gij op de zwammenjacht in bosch en veld zet, aan Fungus!* Het is heelemaal niet zoo moeilijk om iets aardigs voor ons tijdschrift op papier te zetten; uw vrees, dat het niet belangrijk of lezenswaardig genoeg zal zijn, moet en zult ge overwinnen! Alles op mycologisch gebied is welkom (vooral ook foto's), niet te vergeten korte verslagen van tentoonstellingen en excursies, krantenknipsels, enz.

De copy voor het volgende nummer (± half November) moet uiterlijk 7 November a.s. in mijn bezit zijn. Wacht liever niet tot het laatste nippertje.

Aan de inzenders van bijdragen voor dit nummer hartelijk dank.

DE VEYE.

INHOUD

September ! (met foto)	1
Onze excursies	2
Jaarverslag van den secretaris	3
Kort verslag van de alg. ledenvergadering in Utrecht	5
Het waaiertje (met foto), door de Veye	7
Enkele merkwaardige vondsten uit de Betuwe, door Verschueren	8
Nyctalis asterophora, door J. S. Meulenhoff	9
Het drama van de aardappelbovist (met foto), door de Veye	10
Geäster triplex, door van Eyndhoven	12
De paddenstoelen in Augustus, door Boting	12
Slakkenspijs (met foto), door R. Klein	14
Paddenstoelen uit de omgeving van Nieuw-Beerta, door E. T. Nannenga	15
Boekbespreking: Friesia, Nordisk Mycologisch Tidskrift, door H.A.A. van der Lek	15
Vragenbus	17
De gewone morielje in Veendam, door de Veye	18
Geweizwammetjes (foto)	18
Diversen	19